

Reading James Baldwin

21.11.25–25.01.26

Juluppehåll: 22.12–06.01, utställningen öppnar åter 7 januari

Publikt program: Lördag 6 december, kl 14–16

James Baldwin (1924–1987) var en av 1900-talets mest betydelsefulla personer i den intellektuella offentligheten. Han var en produktiv författare vars gärning omfattar essäer, romaner och pjäser. Baldwins retorik var exakt, lyrisk och orubblig. I Harlem i New York, där han föddes, kände han tidigt av de hårda rasstrukturerna i Jim Crows USA, vilka han skulle ägna sitt liv åt att beskriva. Som mästare i meningsbyggnad använde han språket för att sätta ord på den moderna tiden och dess splittrade förflutna.

I utställningen *Reading James Baldwin* får livet hos den ofta mytologiserade och hyllade gestalten en mjuk landning. Filmen *James Baldwin: From Another Place* (1973) av den turkiska fotografen och filmskaparen Sedat Pakay (1945–2016) tecknar ett ömsint porträtt av författaren under en vistelse i Istanbul. Beträktaren möter honom i gryningen, avklädd i en intim miljö. Snart beger vi oss ut på stadens gator där han fortsätter att berätta om sin syn på amerikansk politik, begär och intimitet, homofobi och inte minst kärlekens kraft.

Likt en strof väver *Reading James Baldwin* samman trådar och omfamnar *Tongues Untied* (1989), en experimentell videodokumentär av Marlon Riggs (1957–1994). Filmen sätter den svarta queera erfarenheten i fokus under en splittrad tid i USA:s historia. *Tongues United* kräver ett lyhört öra gentemot berättelserna från dem som verkar i marginalen – afroamerikanska homosexuella män som navigerar kärlek och erotik i skuggan av homofobi, rasism och den pågående hiv/aids-epidemin.

Marlon Riggs var en filmskapare som på många sätt förde samtal med Baldwin. Han hänvisade ofta till honom och ägnade, oförskräckt, sin konstnärliga praktik åt att bära vittnesmål, att blottlägga ras- och sexualitetspolitik. Han skapade konst om “farliga” uttryck för kärlek och begär, ofta i samarbete med andra konstnärer, såsom poeten och aktivisten Essex Hemphill (1957–1995).

Tongues Untied speglar den “broder-till-broder-kärlek” som Baldwin skrev om i *Just Above My Head* (1978). En hand på en bar rygg, ömma smekningar, två par läppar som försiktigt möts en kort sekund, kroppar som dansar tätt intill varandra – alltsammans betraktat som “för mycket” av såväl konservativa som liberala blickar. Filmen väckte moralpanik i USA med häftig kritik, hån och censur som följd.

Reading James Baldwin verkar från den poetiska gestaltningens kraft och öppnar upp för att tillbringa tid tillsammans med Baldwin och Riggs och deras kvardröjande arv. Utställningen erbjuder läsning som en fysisk handling, en handling av beröring och närvaro. Som i tolkning, i uppmärksamheten på språket och i spänningarna det rymmer. Som ett svävande och överskridande till andra geografier, tider och sinnesförnimmelser. Som en gemensam plats för reflektion mot bakgrund av världens pågående tillstånd.

Curator: Tawanda Appiah

Tekniker: Jenny Berg, Linus Svensson, Jesper Veileby

Särkilt tack till Sixten Hatfield, Kathy Pakay, Mmabatho Thobejane

Skånes konstförening stöds av Malmö Stad, Region Skåne, Kulturrådet och ABF.